

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4114-002-01/2014
I/14/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/14/004 - Realizacja zadań publicznych przez spółki tworzone przez Gminę Miasto Szczecin ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie ² .
Kontroler	Robert Lewandowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91892 z dnia 7 października 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Nieruchomości i Opłaty Lokalne Sp. z o.o., ul. Czesława 9, 71-504 Szczecin ³ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Gajda, Prezes Zarządu Spółki od dnia 29 września 2011 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości⁴, działalność Spółki w latach 2011-2014 w zakresie realizacji zadań, dla których została powołana.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Spółka prawidłowo gospodarowała mieniem GMS oddanym jej do dyspozycji⁵, właściwie realizowała zadania w zakresie wynikającym z aktu założycielskiego NiOL, zapewniła finansowanie realizacji badanych przedsięwzięć oraz osiągnęła założone efekty zadań objętych kontrolą.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- udzielenia zamówienia publicznego na dostawę i uruchomienie dodatkowej stacji systemu szczecińskiego roweru miejskiego z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶,
- niewyegzekwowania zabezpieczenia należytego wykonania umowy na dostawę i uruchomienie dodatkowej stacji tego systemu,
- niezgodności treści umowy z dnia 6 maja 2014 r.⁷ z zapisami Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia⁸ w zakresie wysokości kary umownej,
- zawarcia ugody z dnia 16 października 2014 r. ustalającej bezgotówkową formę rozliczenia kwoty (nieprzewidzianą w umowie wykonawczej) należnej z tytułu kary umownej⁹,
- niewyegzekwowania od wykonawcy dostarczenia przedmiotu ww. ugody.

¹ Dalej GMS.

² Dalej NIK.

³ Dalej NiOL lub Spółka.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁵ Kontrolą nie objęto sprzedaży nieruchomości położonej w Szczecinie przy Alei Niepodległości 17.

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm., dalej Pzp.

⁷ Na „Dostawę kompleksowego systemu wypożyczania rowerów - Szczeciński Rower Miejski (SRM)”, dalej również: dostawa kompleksowego systemu wypożyczania rowerów SRM lub SRM.

⁸ Dalej SIWZ.

⁹ Za nieterminową realizację zamówienia „Dostawa kompleksowego systemu wypożyczania rowerów - Szczeciński Rower Miejski (SRM)”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Gospodarowanie mieniem samorządu terytorialnego oddanego do dyspozycji Spółki

Opis stanu faktycznego

Uchwałą nr X/192/11 z dnia 25 lipca 2011 r. Rada Miasta Szczecina wyraziła zgodę na utworzenie jednoosobowej Spółki GMS pod nazwą „Nieruchomości i Opłaty Lokalne” Sp. z o.o. W uchwale określono m.in. kapitał zakładowy Spółki wynoszący 22.740.000 zł, z czego 100 % udziałów¹⁰ miała objąć GMS. Wkład rzeczowy na pokrycie kapitału zakładowego Spółki w wysokości 22.080.000 zł stanowił zorganizowaną część przedsiębiorstwa jednostki budżetowej pn. Miejska Jednostka Obsługi Gospodarczej¹¹, niezbędną do prowadzenia działalności określonej w uchwale. Spółce miały zostać przekazane wierzytelności i zobowiązania określone na dzień wniesienia wkładu rzeczowego, w zakresie odpowiadającym powierzonym zadaniom Spółki. Wkład pieniężny stanowić miała gotówka w wysokości 660.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 5-6)

W dniu 29 września 2011 r. Zastępca Prezydenta Miasta Szczecina, działając w imieniu i na rzecz GMS, utworzył NiOL, jednoosobową spółkę z o.o. W akcie założycielskim Spółki¹² zapisano m.in., że kapitał zakładowy Spółki wynosił 79.743.000 zł i dzielił się na 159.486 równych i niepodzielnych udziałów o równej wartości nominalnej 500 zł, pokrytych wkładem pieniężnym i rzeczowym. Wszystkie udziały w kapitale zakładowym Spółki zostały objęte przez Miasto Szczecin, jako jedyne go wspólnika. Miasto Szczecin pokryło swoje udziały w następujący sposób: - wkładem pieniężnym w wysokości 1.235.000 zł w zamian za co objęło 2.470 udziałów, - wkładem niepieniężnym (aportem) w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa pod nazwą MJOG, o wartości 78.508.000 zł, w zamian za co objęło 157.016 udziałów, składającej się z: prawa własności 23 zabudowanych nieruchomości, udziału w części prawa użytkowania wieczystego gruntu (1 działka), spółdzielczego własnościowego prawa do 4 lokali użytkowych, prawa własności 3 lokali użytkowych, prawa dzierżawy ośrodka wypoczynkowego w Ińsku oraz majątku ruchomego wymienionego w wykazie¹³ o wartości 7.030.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 9-25, 48-49)

Stosownie do postanowień uchwały Rady Miasta Szczecina z dnia 25 lipca 2011 r., MJOG protokołem z dnia 30 września 2011 r. przekazała NiOL należności w kwocie 2.175.831,71 zł oraz zobowiązania w kwocie 313.545,41 zł - szczegółowo wykazane w 11 załącznikach do protokołu.

(dowód: akta kontroli str. 53-75)

Spośród nieruchomości wniesionych aportem do Spółki, 27 nieruchomości (lub ich części) stanowiło przedmiot 202 umów najmu lub dzierżawy.

(dowód: akta kontroli str. 42-47, 49)

Spółka w dniu 31 października 2012 r. sprzedała¹⁴ 1 nieruchomość zabudowaną¹⁵ (spośród nieruchomości wniesionych do Spółki przez GMS jako aport) - działkę gruntu nr 38/4 o obszarze 0,0417 ha, położoną w Szczecinie przy Alei

¹⁰ W liczbie 45.480 o wartości nominalnej 500 zł każdy, pokryte wkładem pieniężnym i wkładem rzeczowym.

¹¹ Dalej MJOG.

¹² Utworzonej na podstawie aktu notarialnego z dnia 29 września 2011 r. (reperytorium A nr 2278/2011); uchwała Zarządu Spółki

w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego aktu założycielskiego Spółki przyjęta została w dniu 16 czerwca 2014 r.

¹³ Stanowiącym załącznik do aktu założycielskiego.

¹⁴ Akt notarialny, reperytorium A nr 7384/2012.

¹⁵ Sześciokondygnacyjny budynek o powierzchni użytkowej wynoszącej 874 m² oraz czterema boksami garażowymi o łącznej powierzchni 48,15 m².

Niepodległości 17 za cenę 2.110.000 zł. Sprzedaży dokonano po przeprowadzeniu przetargu ustnego nieograniczonego, w oparciu o zgodę na sprzedaż prawa własności ww. nieruchomości, zawartej w uchwale nr 5/2012 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników NiOL z dnia 3 sierpnia 2012 r. Oryginały dokumentów dotyczących zbycia nieruchomości zostały przekazane 8 listopada 2012 r. Delegaturze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Szczecinie, w związku z prowadzonym postępowaniem sprawdzającym w sprawie przestępstwa polegającego na przekroczeniu uprawnień lub niedopełnieniu obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych w związku z wnoszeniem aportem nieruchomości stanowiących własność GMS do spółek gminnych, a następnie ich sprzedaży po zaniżonych cenach celem zasilenia ich budżetów na szkodę GMS.

(dowód: akta kontroli str. 49)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w opisanym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Z nieruchomości wniesionych aportem do Spółki, 4 stanowiły ośrodki wczasowe:

- OWR „Agawa” w Mrzeżynie, przejęty przez GMS w 1994 r.,
- DW „Empik” w Świnoujściu¹⁶, przejęty przez GMS w 2008 r.,
- OW „Krokus” w Ińsku¹⁷, przejęty przez GMS w 1996 r.,
- OW w Krzemieniu¹⁸, przejęty przez GMS w 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 247)

Wynik finansowy OWR „Agawa” wyniósł: od X-XII 2011 r. (-)371.876,86 zł, w 2012 r. (-)204.281,95 zł, w 2013 r. (-)117.389,29 zł, w 2014 r. (-)121.483,60 zł. Wynik finansowy DW „Empik” wyniósł: od X-XII 2011 r. (-)52.908,95 zł, w 2012 r. (-)97.468,85 zł, w 2013 r. (-)37.348,12 zł. Wynik finansowy OW „Krokus” wyniósł: od X-XII 2011 r. (-)49.023,61 zł, w 2012 r. (-)179.718,62 zł, w 2013 r. (-)57.507,42 zł, w 2014 r. (-)30.307,70 zł. Wynik finansowy OW w Krzemieniu wyniósł: od X-XII 2011 r. (-)54.482,85 zł, w 2012 r. (-)246.271,48 zł, w 2013 r. (-)65.228,51 zł, w 2014 r. (-)45.011,94 zł.

(dowód: akta kontroli str. 241, 242, 243, 244)

W 2012 r. z usług OWR „Agawa” korzystało 2.036 osób, w tym 165 mieszkańców GMS, w 2013 r. – 2.678 osób, w tym 222 mieszkańców GMS, w 2014 r. – 2.231 osób, w tym 70 mieszkańców GMS. Z posiadanych przez Spółkę danych wynika, że z usług OW „Krokus” w 2012 r. korzystało 88 osób, w tym 38 mieszkańców GMS, a OW Krzemieniu w 2012 r. - 18 osób, z tego 8 mieszkańców GMS.

(dowód: akta kontroli str. 246)

Spółka prowadziła część swej działalności poza dopuszczalnym zakresem działalności spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego - w OWR „Agawa” - prowadziła m.in. działalność (wg PKD): obiekty noclegowe, turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania; pozostała sprzedaż detaliczna w niespecjalizowanych sklepach; restauracje i inne placówki gastronomiczne; wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego; pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie indziej nie sklasyfikowana. Działalność ta była zgodna z zakresem określonym przez Miasto w akcie założycielskim¹⁹, wykraczała jednak poza dopuszczalny zakres określony w art. 10 ustawy z 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej²⁰ oraz nie mieściła się zarówno w sferze użyteczności publicznej, jak i nie

¹⁶ W dniu 15 kwietnia 2013 r. przekazany do Tramwaje Szczecińskie Sp. z o.o.

¹⁷ Od dnia 15 kwietnia 2013 r. wydzierżawiony podmiotowi zewnętrznemu.

¹⁸ Od dnia 13 czerwca 2013 r. wydzierżawiony podmiotowi zewnętrznemu.

¹⁹ Szczegółowo opisana w pkt 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

²⁰ Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236 ze zm.

spełniała przesłanek uprawniających do jej wykonywania przez spółkę z udziałem samorządu terytorialnego. (dowód: akta kontroli str. 245)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność NiOL w zbadanym zakresie.

2. Efektywność realizacji zadań, dla których powołano Spółkę

Opis stanu faktycznego

1. W uchwale Rady Miasta Szczecina z dnia 25 lipca 2011 r. zapisano m.in., że podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest wykonywanie zadań własnych gminy, określonych w art. 7 ust. 1 pkt 2, 11 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym²¹, polegających na zaspokajaniu potrzeb mieszkańców GMS w zakresie organizacji ruchu drogowego, targowisk, utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych, w szczególności: 1) obsługa zadań związanych z prowadzeniem Strefy Płatnego Parkowania²², 2) pobór opłaty targowej, 3) gospodarowanie gminnymi obiektami wczasowo-rehabilitacyjnymi, 4) zarządzanie nieruchomościami stanowiącymi własność GMS, 5) gospodarowanie mieniem GMS przeznaczonym do wykonywania zadań w zakresie ochrony zdrowia, 6) prowadzenie innych usług służących poprawie efektywności wykorzystania majątku Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 5)

W akcie założycielskim Spółki²³ podano m.in., że NiOL jest spółką z o.o. prowadzącą działalność o charakterze użyteczności publicznej. Podstawowym celem jej działania jest wykonywanie zadań własnych GMS określonych w art. 7 ust. 1 pkt 2, 11 i 15 ustawy o samorządzie gminnym, polegających na zaspokajaniu potrzeb mieszkańców GMS w zakresie organizacji ruchu drogowego, targowisk, utrzymywania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych. Przedmiotem działalności Spółki jest: 1) obiekty noclegowe, turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania, 2) działalność usługowa wspomagająca transport lądowy, 3) wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, 4) działalność świadczona przez agencje inkasa i biura kredytowe, 5) wykonywanie instalacji elektrycznych, 6) wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych, 7) tynkowanie, 8) zakładanie stolarki budowlanej, 9) posadzkarstwo, tapetowanie i oblicowywanie ścian, 10) malowanie i szklenie, 11) pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach, 12) restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne, 13) wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego, 14) pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie indziej nie sklasyfikowana. Spółka może prowadzić inną działalność gospodarczą, jeśli jej podjęcie sprzyja realizacji podstawowych zadań przedsiębiorstwa, w szczególności służy poprawie efektywności wykorzystania majątku.

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 9-25, 48, 245)

W Regulaminie organizacyjnym Spółki²⁴ określono m.in. zasady kierowania Spółką, strukturę wewnętrzną Spółki (z przypisaniem zadań komórkom organizacyjnym²⁵), zasady funkcjonowania Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 26, 27, 28-41)

²¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.

²² Dalej SPP.

²³ Tekście jednolitym.

²⁴ Wprowadzonym zarządzeniem nr 20/2014 Prezesa Zarządu Spółki z dnia 18 września 2014 r. i zatwierdzonym uchwałą nr 8/2014 Rady Nadzorczej Spółki z dnia 30 września 2014 r.

²⁵ Tj. działom, wydziałom, biurom, ośrodkom oraz samodzielny stanowiskom pracy.

W badanym okresie Spółka realizowała przedsięwzięcie pn. „Dostawa kompleksowego systemu wypożyczania rowerów - Szczeciński Rower Miejski (SRM)” oraz zadania związane m.in. z remontami, utrzymaniem czystości i dozorem nieruchomości, dostawami artykułów spożywczych do ośrodków wypoczynkowych, świadczeniem usług pocztowych na rzecz NiOL, dostawą części zamiennych do parkomatów, przeglądami i konserwacjami urządzeń, świadczeniem usług rehabilitacyjnych, świadczeniem usług wywozu odpadów komunalnych, dostawami materiałów biurowych. Kontrolą objęto dostawę kompleksowego systemu wypożyczania rowerów SRM w zakresie jej przygotowania, finansowania i realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 96, 97-100, 245)

W załączniku nr 7 do Programu naprawczego wdrażanego w NiOL w latach 2011-2014²⁶ („Raport z dotychczasowych działań spółki NiOL w ramach projektu SRM”), zawarto m.in. zadania SRM, etapy przedsięwzięcia, funkcjonowanie systemu w innych miastach, koszty inwestycji, podstawowe zasady wypożyczalni, opłaty, lokalizację i charakterystykę stacji rowerowych, zespół projektowy. W załączniku nr 8 do Programu naprawczego zaprezentowano korzyści wynikające z uruchomienia miejskiej wypożyczalni rowerów. Załącznik nr 9 do Programu stanowiła prezentacja na temat SRM.

(dowód: akta kontroli str. 143-145)

W październiku 2013 r. NiOL przeprowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia na sporządzenie analizy praktycznego funkcjonowania ogólnodostępnej, bezobsługowej wypożyczalni rowerów miejskich w Szczecinie wraz ze wskazaniem potencjalnych lokalizacji stacji rowerowych w formie graficznej z opisami. Program funkcjonalno-użytkowy zamówienia w zakresie usługi polegającej na uruchomieniu, zarządzaniu i kompleksowej eksploatacji systemu wypożyczalni rowerów publicznych pod nazwą Szczecińska Wypożyczalnia Rowerów Miejskich (SWRM) został opracowany w październiku 2013 r. przez DiS „T.”. W programie zawarto m.in.: 1. Ogólne zasady funkcjonowania systemu; 2. Wykaz lokalizacji stacji bazowych wraz z dokumentacją fotograficzną; 3. Wymagania techniczne (dotyczące stacji rowerowych, rowerów, oprogramowania i systemu zarządzania wypożyczalnią, centrum kontaktu, portalu internetowego); 4. Zasady wdrożenia, zarządzania i eksploatacji systemu; 5. Zasady serwisowania sprzętu; 6. Wskaźniki (w tabeli) produktu (33 zainstalowane stacje rowerowe, 338 udostępnionych rowerów, 1.010 m² powierzchni terenów przeznaczonych na stacje rowerowe, 300 m² powierzchni magazynowej i warsztatowej do serwisu rowerów) i rezultatu (50.000 osób korzystających z systemu, 550.000 wypożyczeń rowerów rocznie, 1.100.000 przejechanych kilometrów na rowerach rocznie, 498 m² dodatkowych, atrakcyjnych, ekologicznych nośników reklamy - stacje rowerowe, rowery, 4-6 nowozatrudnionych pracowników działu obsługi SWRM); 7. Specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót; 8. Uwagi ogólne. W dniu 4 listopada 2013 r. w wyniku konsultacji oraz ustaleń dokonano uzupełnienia dokumentacji o dodatkowe tabele kosztorysowe²⁷: 1. 33 stacje, 338 rowerów (lewobrzeże), bez rowerów elektrycznych - koszt brutto 4.787.050 zł; 2. 41 stacji, 418 rowerów (lewobrzeże i prawobrzeże), bez rowerów elektrycznych - koszt brutto 5.877.050 zł; 3. 33 stacje, 338 rowerów elektrycznych (lewobrzeże) - koszt brutto 6.140.460 zł; 4. 41 stacji, 418 rowerów elektrycznych (lewobrzeże i prawobrzeże) - koszt brutto 7.554.060 zł.

(dowód: akta kontroli str. 145)

²⁶ Opracowanego w lipcu 2013 r. przez Prezesa Zarządu Spółki, w związku m.in. ze stratą na koniec 2012 r., dalej: Program naprawczy.

²⁷ Kalkulacje oparte na założeniu, że przychody z wypożyczeń są po stronie zamawiającego, a po stronie wykonawcy - przychody z dzierżawy powierzchni reklamowej na rowerach i stacjach rowerowych.

Uchwałą nr XXXV/1061/13 z dnia 18 listopada 2013 r., Rada Miasta Szczecina wyraziła zgodę na podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o kwotę 575.000 zł, poprzez utworzenie 1.150 nowych udziałów o wartości nominalnej po 500 zł każdy. Nowoutworzone udziały objęła w całości GMS i pokryła je wkładem pieniężnym o wartości 575.000 zł. W uzasadnieniu do projektu uchwały zapisano m.in., że zadanie zostało uwzględnione w budżecie Miasta na rok 2014 do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego. Rozbudowę i eksploatację systemu wypożyczalni roweru miejskiego będzie prowadziła Spółka w części ze środków własnych oraz środków budżetu Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 145)

Po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego (na podstawie Pzp), w dniu 6 maja 2014 r. Spółka zawarła²⁸ umowę nr 51/NiOL/DWNP/2014 na „Dostawę kompleksowego systemu wypożyczania rowerów - Szczeciński Rower Miejski (SRM)”. W umowie określono m.in. definicje, jej przedmiot, lokalizację stacji, termin wykonania umowy (90 dni od daty zawarcia), oświadczenia wykonawcy, przeniesienie praw na Zamawiającego, wynagrodzenie wykonawcy (2.690.000 zł brutto), gwarancję, kary umowne, warunki odstąpienia od umowy i postanowienia końcowe.

(dowód: akta kontroli str. 161-173, 179-187, 188-190)

W dniu 6 sierpnia 2014 r., na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 7 Pzp, Spółka zawarła umowę nr 77/NiOL/DWNP/2014 na dostawę oraz uruchomienie dodatkowej stacji systemu SRM - Bike_S. W umowie określono m.in. jej przedmiot, termin realizacji (do 70 dni kalendarzowych od dnia zawarcia umowy), wynagrodzenie wykonawcy w kwocie 109.470 zł brutto, kwotę zaliczki oraz zakres obowiązywania postanowień umowy z dnia 6 maja 2014 r. (udzielona gwarancja, kary umowne, odstąpienie od umowy).

(dowód: akta kontroli str. 192-193)

Odbioru dostawy kompleksowego systemu wypożyczania rowerów - SRM Spółka dokonała w dniu 21 sierpnia 2014 r. bez zastrzeżeń, stacji nr 14 w dniu 6 października 2014 r. - bez zastrzeżeń i dodatkowej stacji nr 34 w dniu 10 października 2014 r. - bez zastrzeżeń.

(dowód: akta kontroli str. 197-198, 199-202, 203-204, 205-206)

Łączna wysokość kar umownych za opóźnienia w realizacji umów (17 dni po terminie wykonania umowy z dnia 6 maja 2014 r. oraz 16 dni po terminie instalacji stacji nr 14), wyliczona w oparciu o zapisy umowy z dnia 6 maja 2014 r. (0,3 % wynagrodzenia brutto za każdy dzień opóźnienia), wyniosła 139.991,61 zł, a wyliczona w oparciu o zapisy SIWZ (0,1 % wynagrodzenia brutto za każdy dzień opóźnienia) - 46.663,87 zł.

(dowód: akta kontroli str. 191)

W ugodzie zawartej w dniu 16 października 2014 r. pomiędzy NiOL a wykonawcą zadania, określono zasady polubownego rozwiązania kwestii spornych, w tym uregulowania wzajemnych roszczeń Stron z tytułu nieterminowej realizacji przez wykonawcę zobowiązania, wynikającego z umowy z dnia 6 maja 2014 r. Strony oświadczyły m.in., że Zamawiający z tytułu opóźnienia w dostarczeniu przedmiotu zamówienia wystosował oświadczenie o potrąceniu z dnia 9 września 2014 r., w którym naliczył kary umowne w wysokości 137.190 zł, a wykonawca nie zgodził się z argumentacją Zamawiającego i zaakceptował uznanie kar umownych w wysokości 24.210 zł. W efekcie rozmów i negocjacji Strony ustaliły m.in.:

²⁸ Wraz z umową wykonawczą zawarta została umowa nr 52/NiOL/DWNP/2014 regulująca oddanie do użytkowania i pobierania pożytków z powierzchni reklamowych znajdujących się na stacjach rowerowych oraz rowerach, wchodzących w skład SRM.

- w umowie z dnia 6 maja 2014 r. wystąpiła oczywista omyłka pisarska dotycząca wysokości kary umownej za opóźnienia w zakończeniu robót - powinno być 0,1 % łącznego wynagrodzenia brutto za każdy dzień opóźnienia;
- wykonawca w związku z opóźnieniem wykonania przedmiotu zamówienia zaakceptował poziom kar umownych w wysokości 35.000 zł i uznał je w całości;
- rozliczenie kwoty należnej Zamawiającemu z tytułu kary umownej nastąpi w formie bezgotówkowej, poprzez dostarczenie przez wykonawcę akcesoriów i części do SRM (wyszczególnione części zamienne do stacji i rowerów; dodatkowe funkcjonalności - aplikacja mobilna i rejestracja kart RFID na terminalach; aktualizacja oprogramowania - integracja systemu płatności PayU), według harmonogramu określonego w ugodzie;
- Zamawiający zobowiązał się niezwłocznie cofnąć zgłoszenie z tytułu gwarancji należytego wykonania umowy;
- uгода wyczerpuje wszelkie roszczenia Stron z tytułu niedochowania przez wykonawcę terminu wykonania zamówienia.

(dowód: akta kontroli str. 207-209)

Protokołami z dni 24 października i 19 grudnia 2014 r. Spółka odebrała niektóre (opisane poniżej, w pkt 6 - nieprawidłowości) części zamienne do stacji i rowerów.

(dowód: akta kontroli str. 210, 211)

Wraz z dostawą systemu wypożyczania rowerów, wykonawca sprzedał, dostarczył i zainstalował wyposażone stanowiska do obsługi i kontroli systemu SMR (wyposażenie Centrum Kontroli i Kontakt); dostarczył oprogramowanie wraz z licencją do kompleksowej obsługi (w tym administrowania) SRM; wykonał stronę internetową SRM i przeniósł na Zamawiającego prawa z nią związane; dostarczył instrukcję obsługi SRM i jego elementów; uruchomił system; przeszkolił pracowników Zamawiającego w zakresie kompleksowej obsługi, serwisu oraz zarządzania SRM.

(dowód: akta kontroli str. 180-181, 199-202)

Na realizację zadania SRM Spółka wydatkowała łącznie kwotę 2.799.470 zł, z tego 575.000 zł ze środków GMS w ramach budżetu obywatelskiego i 2.224.470 zł ze środków własnych Spółki, pozyskanych ze sprzedaży (wraz z odsetkami bankowymi) nieruchomości położonej w Szczecinie przy Al. Niepodległości 17. Koszty przedsięwzięcia odpowiadały kwotom określonym w umowach z wykonawcą na realizację zadania.

(dowód: akta kontroli str. 85-87, 146)

2. Efektem realizacji zadania była dostawa kompleksowego systemu wypożyczania rowerów - SRM. Ocena (ewaluacja) wykonania zadania (w tym osiągnięcie przyjętych parametrów zadania) została przeprowadzona poprzez dokonanie oceny realizacji elementów składowych przedsięwzięcia, zawartych w SIWZ, będących integralną częścią łączącej Strony umowy nr 51/NiOL/DWNP/2014 z dnia 6 maja 2014 r. oraz nr 77/NiOL/DWNP/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r. Poszczególne pozycje z SIWZ zostały wyszczególnione w protokołach odbioru i przekazania - przyjęcia do eksploatacji zadania z dni 21 sierpnia 2014 r. (dla zadania głównego), 6 października 2014 r. (dla przeniesionej²⁹ do innej lokalizacji stacji nr 14) oraz 10 października 2014 r. (dla dodatkowej stacji nr 34) i ocenione poprzez zapis „Zamawiający przyjmuje wykonanie zadania bez zastrzeżeń”.

(dowód: akta kontroli str. 197-198, 199-202, 203-204, 205-206)

3. Wyniki ekonomiczno-finansowe Spółki prezentuje poniższe zestawienie tabelaryczne:

²⁹ Z powodu prac budowlanych związanych z budową Centrum Dialogu Przelomy.

Wyszczególnienie	2012³⁰ (zł)	2013 (zł)	2013/2012 (%)
Aktywa ogółem	78 088 935,41	77 520 780,94	99,27
Aktywa trwale ogółem	73 826 826,41	73 326 613,28	99,32
Wartości niematerialne i prawne	21 971,56	0,00	0,00
Rzeczowe aktywa trwale	73 494 278,14	73 042 933,28	99,39
grunty	14 583 271,67	14 554 361,67	99,80
budynki, lokale i in. obiekty	53 090 469,47	53 046 830,82	99,92
środki transportu	10 007,15	2 718,37	27,16
Należności długoterminowe	6 580,71	0,00	0,00
Inwestycje długoterminowe	0,00	5 000,00	
długoterminowe aktywa finansowe	0,00	5 000,00	
Aktywa obrotowe ogółem	4 262 109,00	4 194 167,66	98,41
zapasy	8 545,17	44 386,64	519,44
Kapitał własny	74 455 469,96	74 491 074,60	100,05
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	3 633 465,45	3 029 706,34	83,38
rezerwy na zobowiązania	1 478 372,95	1 399 396,57	94,66
zobowiązania długoterminowe	58 752,12	38 000,00	64,68
zobowiązania krótkoterminowe	2 096 340,38	1 592 309,77	75,96
Przychody netto ze sprzedaży	19 168 973,65	15 800 683,36	82,43
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	21 233 906,61	13 572 662,70	63,92
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	-2 064 932,96	2 228 020,66	-107,90
Koszty sprzedaży	0,00	0,00	
Koszty ogólnego zarządu	3 052 276,17	2 401 438,18	78,68
wynagrodzenia	1 607 424,70	1 324 496,67	82,40
wynagrodzenia Zarządu Spółki	185 275,45	144 210,00	77,84
wynagrodzenia Rady Nadzorczej	69 227,16	54 895,22	79,30
Zysk (strata) ze sprzedaży	-5 117 209,13	-173 417,52	3,39
Pozostałe przychody operacyjne	227 819,16	137 160,73	60,21
zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	29 360,00	31 509,68	107,32
dotacje	0,00	0,00	
Pozostałe koszty operacyjne	176 645,25	12 078,27	6,84
strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00	
aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00	0,00	
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-5 066 035,22	-48 335,06	0,95

³⁰ Rok obrotowy X 2011 – XII 2012.

Przychody finansowe	54 743,13	108 771,47	198,69
Koszty finansowe	3 100,95	136,77	4,41
Zysk (strata) z działalności gospodarczej	-5 014 393,04	60 299,64	-1,20
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0,00	0,00	0,00
Zysk (strata) brutto	-5 014 393,04	60 299,64	-1,20
Zysk (strata) netto	-4 712 530,04	35 604,64	-0,76
Zatrudnienie (w etatach) na koniec roku	174,50	163,50	93,70

(dowód: akta kontroli str. 50-51)

W Programie naprawczym zawarto m.in. przyczyny straty na koniec 2012 r.: koszty amortyzacji 3.092.406 zł, koszty rezerw na świadczenia pracownicze 1.476.240 zł, koszty dodatkowego wynagrodzenia rocznego 420.447 zł, koszty ponoszone na ośrodki wczasowe 941.301 zł, przychody SPP pomniejszone o podatek VAT 1.963.415 zł, dodatkowe koszty obsługi technicznej infrastruktury SPP związane z zakończeniem okresu gwarancyjnego 597.956 zł. Działania naprawcze polegały na zwiększeniu przychodów, m.in. poprzez przeprowadzenie negocjacji z najemcami w sprawie stawek czynszu, rozwiązanie rezerwy na świadczenia pracownicze oraz redukcji kosztów, m.in. poprzez wydłużenie okresu amortyzacji, zmianę dostawcy energii elektrycznej, wynegocjowanie korzystniejszych warunków dostawy energii cieplnej, ograniczenie zakupów materiałów i wyposażenia, wynegocjowanie niższych cen za ochronę i utrzymanie czystości w nieruchomościach, zmianę siedziby biura SPP, zwrot ośrodka wczasowego w Świnoujściu, redukcję etatów.

(dowód: akta kontroli str. 118-142)

Sprawozdania finansowe Spółki³¹ zostały objęte badaniami, opisanymi w opiniach i raportach biegłych rewidentów (w ich wyniku nie stwierdzono naruszeń prawa).

(dowód: akta kontroli str. 157-158)

W okresie od dnia utworzenia NiOL do dnia 23 grudnia 2014 r., Spółka:

- nie nabywała nieruchomości,
- dokonała zakupu środków trwałych w postaci dwóch środków transportu – samochodu osobowo-towarowego typu furgon³² oraz samochodu osobowo-towarowego typu van³³.

Pojazdy zakupiono po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, z przeznaczeniem na potrzeby Działu Parkowania i Działu Techniczno-Eksploatacyjnego (w związku ze zużyciem dotychczas posiadanych 2 samochodów).

(dowód: akta kontroli str. 88-89, 101-113, 114-117)

Ustalenie wynagrodzenia członkom Rady Nadzorczej Spółki nastąpiło³⁴ uchwałą nr 3/2011 z dnia 29 września 2011 r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki w organizacji, a następnie³⁵ uchwałą nr 6/2011 z dnia 27 grudnia 2011 r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 90, 91)

Ustalenie wynagrodzenia Prezesa Zarządu Spółki nastąpiło³⁶ uchwałą nr 4/2011 z dnia 29 września 2011 r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki w organizacji,

³¹ Za rok obrotowy trwający od 1 października 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. oraz za rok 2013.

³² Na podstawie umowy nr 22/NiOL/DTE/2014 z dnia 6 marca 2014 r. na kwotę 115.950 zł netto, 142.618,50 zł brutto.

³³ Na podstawie umowy nr 23/NiOL/DTE/2014 z dnia 6 marca 2014 r. na kwotę 82.990 zł netto, 102.077,70 zł brutto.

³⁴ Na podstawie m.in. art. 2 pkt 7 i art. 8 pkt 8 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2013 r., poz. 254 ze zm.).

³⁵ Na podstawie jw.

³⁶ Na podstawie m.in. art. 2 pkt 3 i art. 8 pkt 3 ww. ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

a następnie jego wysokość zawarto w umowie o pracę zawartej w dniu 29 września 2011 r. pomiędzy NiOL (reprezentowaną przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki), a Prezesem Zarządu Spółki. (dowód: akta kontroli str. 92, 93-95)

Sytuację Spółki obrazuje zestawienie poniższych wskaźników:

Wskaźnik	2012 ³⁷	2013	2013/2012 (%)
$\frac{\text{kapitał zakładowy}}{\text{kredyty długoterminowe}}$	0	0	0
$\frac{\text{kapitał własny}}{\text{zobowiązania ogółem}}$	34,55	45,69	132,25
$\text{ogólnego zadłużenia} = \frac{\text{zobowiązania i rezerwy}}{\text{aktywa ogółem}}$	0,05	0,04	83,99
$\text{zadłużenia długoterminowego} = \frac{\text{zobowiązania długoterminowe}}{\text{kapitał własny}}$	0,0008	0,0005	64,65
$\text{bieżącej płynności} = \frac{\text{aktywa bieżące}^{38}}{\text{zobowiązania bieżące}^{39}}$	1,93	2,29	118,68
$\text{kosztów administracyjnych} = \frac{\text{koszty ogólnego zarządu} - \text{koszty sprzedaży}}{\text{przychody netto ze sprzedaży}} \times 100\%$	15,92	15,20	95,45
$\text{operacyjności} = \frac{\text{koszty własne sprzedaży}^{40}}{\text{przychody netto ze sprzedaży}} \times 100\%$	126,70	101,10	79,80
$\text{pracochłonności} = \frac{\text{koszty wynagrodzeń}}{\text{przychody netto ze sprzedaży}} \times 100\%$	51,41	44,43	86,42
$\text{usługochłonności} = \frac{\text{koszty usług obcych}}{\text{przychody netto ze sprzedaży}} \times 100\%$	17,59	16,79	95,45
$\text{stopa marży brutto} = \frac{\text{zysk brutto ze sprzedaży}}{\text{przychody netto ze sprzedaży}} \times 100\%$	-10,77	14,10	-130,90
$\text{rentorności sprzedaży} = \frac{\text{zysk ze sprzedaży}}{\text{przychody netto ze sprzedaży}} \times 100\%$	-26,70	-1,10	4,11

(dowód: akta kontroli str. 52)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w opisanym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę 2 samochodów - osobowo-towarowego typu van i typu furgon dla NiOL:

a) Ustalenia wartości przedmiotu zamówienia dokonano w dniach 12-13 listopada 2013 r. (na podstawie konfiguratorów internetowych), wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w dniu 14 lutego 2014 r.), tj. niezgodnie z dyspozycją art. 35 ust. 1 Pzp. (dowód: akta kontroli str. 102-103)

³⁷ Rok obrotowy X 2011 – XII 2012.

³⁸ Aktywa obrotowe bez należności z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy.

³⁹ Zobowiązania krótkoterminowe bez zobowiązań z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy oraz rezerwy krótkoterminowe i rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe.

⁴⁰ Koszty wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu.

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że czynności związane z przygotowaniem postępowania (w tym związane z ustaleniem szacunkowej wartości) przeprowadzone zostały przez komisję przetargową powołaną zarządzeniem Prezesa Zarządu z dnia 7 lutego 2014 r. Wartość przedmiotowego zamówienia ustalona została w okresie 7-11 lutego 2014 r. w oparciu o rozeznanie rynku samochodowego przeprowadzone 12-13 listopada 2013 r. Powyższa czynność potwierdzona została notatką służbową sporządzoną przez członka komisji przetargowej, która nie została opatrzona datą jej sporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 147-148, 149, 152-156)

NIK zauważa, że wyjaśnienia Prezesa Zarządu nie wskazują na dokument potwierdzający datę ustalenia wartości przedmiotu zamówienia. Jedynym dowodem w tej sprawie pozostają wydruki konfiguratorów cen z dni 12-13 listopada 2013 r. (załączone również do wyjaśnień), które świadczą o faktycznym szacowaniu wartości wcześniej, niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

b) W protokole postępowania, zatwierdzonym przez Prezesa Zarządu Spółki, jako datę ustalenia wartości zamówienia błędnie podano dzień 18 lutego 2014 r., natomiast ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w dniu 14 lutego 2014 r. Wartość zamówienia wskazana została we wnioskach o uruchomienie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁴¹ oraz w wydrukach konfiguracji cen z 12-13 listopada 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 102-103, 114-115, 116-117)

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że w protokole postępowania datę ustalenia wartości zamówienia wpisano omyłkowo, prawidłowo powinna zawierać się w okresie 7-11 lutego 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 147-148, 149)

2. Prezes Zarządu Spółki podpisał umowę⁴² nr 77/NiOL/DWNP/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r. i udzielił zamówienia publicznego na dostawę i uruchomienie dodatkowej stacji systemu szczecińskiego roweru miejskiego - Bike_S (zamówienie uzupełniające⁴³), pomimo że:

a) Niezgodnie z przepisami art. 32 i 35 Pzp, nie ustalono wartości przedmiotu zamówienia. W postępowaniu na zamówienie podstawowe ograniczono się jedynie do wskazania wartości ogółu ewentualnych zamówień uzupełniających (100.229,70 euro - ustalonej w dniu 15 stycznia 2014 r.).

(dowód: akta kontroli str. 159-160, 174)

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że nie ma innych dokumentów potwierdzających dokonanie szacunku wartości zamówienia, co nie oznacza, że nie dokonano takiego szacunku. Szacunek ów został dokonany w oparciu o publicznie dostępne informacje (oferty) z dnia 15 stycznia 2014 r. związane z przebiegiem przetargu tożsamego przedmiotowo, przeprowadzonego w Lublinie.

(dowód: akta kontroli str. 194-195, 196, 218, 219)

b) Z naruszeniem dyspozycji art. 66, 68 i 95 Pzp, przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki, tj.: nie zaproszono wykonawcy do negocjacji i nie przekazano mu informacji niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, w tym istotnych dla stron postanowień, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy w sprawie zamówienia

⁴¹ Wnioski nr NiOL/ZP/2/2014 (bez daty), potwierdzone przez Głównego Księgowego Spółki na okoliczność posiadania środków finansowych lub ujęcia ich w planie w dniu 11 lutego 2014 r.

⁴² Zawartą na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 7 Pzp.

⁴³ Do zamówienia podstawowego na dostawę kompleksowego systemu wypożyczania rowerów - Szczeciński Rower Miejski (SRM).

publicznego, ogólnych warunków umowy lub wzoru umowy; nie przeprowadzono negocjacji z jednym wykonawcą; nie wyegzekwowano od wykonawcy (najpóźniej wraz z zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego) złożenia oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu; nie sporządzono protokołu postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki; niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego nie przekazano do publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.

(dowód: akta kontroli str. 159-160)

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że w wyniku dokonanego szacunku, wartość przedmiotu zamówienia uzupełniającego została oszacowana na kwotę 110.000 zł brutto (89.430,89 zł netto), tj. poniżej progu określonego na podstawie art. 4 pkt 8 Pzp. Przy tak ustalonej kwocie szacunkowej wartości zamówienia, mając na uwadze ww. przepis, Zamawiający uznał, że nie był zobowiązany do udzielenia zamówienia uzupełniającego w trybie zamówienia z wolnej ręki, tj. z zastosowaniem przepisów art. 66 i nast. Pzp.

(dowód: akta kontroli str. 194-195, 196)

NIK zauważa przy tym, że w § 1 umowy nr 77/NiOL/DWNP/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r. zapisano, że umowa została zawarta na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 7 Pzp, a przedmiot umowy stanowi uzupełnienie zakresu umowy nr 51/NiOL/DWNP/2014 z dnia 6 maja 2014 r., natomiast w SIWZ do postępowania podstawowego przewidziano udzielanie zamówień uzupełniających w trybie Pzp.

(dowód: akta kontroli str. 161, 192)

c) Do dnia podpisania umowy wykonawca nie wniósł obligatoryjnego zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10 % ceny całkowitej, tj. 10.947 zł, przewidzianego w rozdziale XIII pkt 2 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (nr sprawy NiOL/ZP/1/2014).

(dowód: akta kontroli str. 159-160)

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że brak wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wymienionej wysokości wynikał z zastosowania takiego trybu wyboru Wykonawcy, jakiego dokonano, tj. na podstawie art. 4 pkt 8 Pzp.

(dowód: akta kontroli str. 194-195, 196, 218, 219-220)

NIK zauważa przy tym, że w § 1 umowy nr 77/NiOL/DWNP/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r. zapisano, że umowa została zawarta na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 7 Pzp, a przedmiot umowy stanowi uzupełnienie zakresu umowy nr 51/NiOL/DWNP/2014 z dnia 6 maja 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 192)

3. Treść podpisanej przez Prezesa Zarządu Spółki umowy nr 51/NiOL/DWNP/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w zakresie wysokości kary umownej⁴⁴ określonej w § 9 ust. 1 pkt 2 umowy, była niezgodna z zapisami SIWZ (załącznik nr 6).

(dowód: akta kontroli str. 177-178, 185)

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że przed przystąpieniem do przetargu, B. zwrócił się zapytaniem do Zamawiającego o wysokość kar umownych, zwracając uwagę na rozbieżność pomiędzy SIWZ, a wzorem umowy stanowiącym załącznik do SIWZ. NiOL udzielił odpowiedzi, że wysokość kar umownych wynosi 0,1 %, co także zostało ogłoszone na stronie internetowej. Omyłkowo w podpisanej umowie znalazł się zatem zapis o karze umownej w wysokości 0,3 %.

(dowód: akta kontroli str. 212-213, 214-215)

⁴⁴ W załączniku nr 6 do SIWZ jest mowa o wysokości kary na poziomie 0,1 %, w umowie rzeczoną wysokość określono na poziomie 0,3 %.

4. Umowa z dnia 6 maja 2014 r. nie przewidywała innych sposobów rozliczenia kwoty należnej z tytułu kary umownej, niż potrącenie w pierwszej kolejności z zabezpieczenia należytego wykonania umowy (§ 9 ust. 2 umowy). W przypadku niepokrycia wyrządzonej szkody, Zamawiającemu przysługiwało również uprawnienie do dochodzenia od wykonawcy uzupełniającego odszkodowania na zasadach ogólnych (§ 9 ust. 3 umowy). Pomimo takich uregulowań w umowie, Prezes Zarządu Spółki zawarł z wykonawcą ugodę z dnia 16 października 2014 r., ustalającą bezgotówkową formę rozliczenia kwoty należnej z tytułu kary umownej.

(dowód: akta kontroli str. 185-186, 207-209)

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że przed podpisaniem ugody NiOL konsultował z kancelarią prawną i rozważał zaistniały stan faktyczny, w tym podnoszone przez B. zarzuty. Ostatecznie Spółka zdecydowała się na podpisanie ugody z wykonawcą w takim kształcie z następujących względów: a) zaistniały stan faktyczny nie dawał jednoznacznej odpowiedzi, co do słuszności stanowiska Spółki, a podnoszone przez Wykonawcę zarzuty, co do wysokości przyjętej w umowie kary umownej były uzasadnione; zarzuty co do ilości dni opóźnienia również miały szansę zostać uwzględnione w ewentualnym sporze sądowym, do którego niewątpliwie by doszło. Ponadto z uwagi na przyjęcie systemu bez zainstalowania jednej ze stacji dokujących (na wyraźne żądanie Zamawiającego) należałoby rozważyć, czy w ogóle doszło do jakiegokolwiek opóźnienia, albowiem Wykonawca zobowiązany był dostarczyć cały przedmiot zamówienia w określonym terminie, a nie jedynie poszczególne stacje. W razie uwzględnienia zarzutów przez sąd Zamawiający byłby zmuszony zwrócić otrzymaną kwotę prawdopodobnie wraz z odsetkami oraz ponieść koszty sądowe. b) NiOL zdecydowała się nie rozliczać naliczonych kar umownych ze złożonego przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania Umowy z kilku względów: - z uwagi na fakt, że kwota złożonego zabezpieczenia wynosiła 269.000 zł (gwarancja bankowa), a cały system objęty jest 24 miesięczną gwarancją od dnia podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego. Zgodnie ze złożoną gwarancją należytego wykonania umowy każda płatność z tytułu gwarancji będzie redukowałą wysokość zobowiązania gwaranta. Skorzystanie z gwarancji już na początku funkcjonowania systemu, zmniejszało szansę niezwłocznego zaspokojenia się Zamawiającego z tytułu niewłaściwego jego funkcjonowania i usterek mogących ujawnić się w przyszłości. - NiOL planowała dokonania zakupu części zamiennych do już uruchomionego systemu, a także jego ulepszenie poprzez zwiększenie funkcjonalności i aktualizację oprogramowania. Zawarte w § 3 ugody rozliczenie naliczonej kary umownej w sposób bezgotówkowy odbyło się po cenach niższych aniżeli ceny rynkowe proponowane pierwotnie przez Wykonawcę systemu, czyli na warunkach zdecydowanie korzystniejszych niż potrącenie kar umownych z zabezpieczenia. (dowód: akta kontroli str. 212-213, 215-216)

5. W ugodzie z dnia 16 października 2014 r. wskazano „poziom kar umownych w wysokości 35.000 zł”, pomimo że matematyczne wyliczenie⁴⁵ kary umownej za opóźnienie w uruchomieniu systemu SRM stanowi kwotę 46.663,87 zł.

(dowód: akta kontroli str. 191, 208)

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że pierwotnie NiOL przyjął ilość dni, o jakie opóźnił się B. z oddaniem zamówienia na 17. Ilość tych dni kwestionował Wykonawca podnosząc, że jakkolwiek przedmiot zamówienia został oddany po przewidzianym terminie, jednakże nie ponosi on odpowiedzialności z tego tytułu, albowiem Zamawiający nie wskazał wszystkich miejsc, na których posadowione miały być stacje dokujące. Istotnie w tym zakresie zaistniał problem, albowiem niektóre instytucje (Filharmonia, Muzeum Narodowe, Szczecińska Energetyka Ciepła) kategorycznie zaprotestowały wobec instalacji stacji dokujących na terenach przez

⁴⁵ Uwzględniające niedochowanie terminu dla realizacji całego zadania i instalacji stacji nr 14.

nich administrowanych. Powyższe spowodowało konieczność zmiany lokalizacji tych stacji od pierwotnie przyjętych. Niektóre ze stacji zostały przeniesione nawet do innej dzielnicy. Konsekwencją tego stanu rzeczy była konieczność konsultowania umiejscowienia niektórych stacji z administratorami terenu w nowych lokalizacjach i ponowne uzyskiwanie stosownych zgód i pozwoleń. Tym samym zarzuty B. były częściowo uzasadnione. Zaznaczyć także należy, że przedmiot zamówienia został ostatecznie oddany bez wykonania jednej ze stacji dokujących z uwagi właśnie na brak wskazania miejsca, w którym miała zostać zainstalowana. Mając na względzie omyłkę pisarską w zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą umowie, do obliczenia kary umownej przyjęto wartość 0,1 % wartości zamówienia za każdy dzień zwłoki. W tej sytuacji kara umowna za każdy dzień zwłoki wynosi 2.690 zł, a po przeliczeniu tej wartości przez ilość przyjętych dni opóźnienia (17 dni), maksymalna wartość kary umownej wynosi 45.730 zł. Przyjęcie przez Zamawiającego w podpisanej ugodzie kary umownej w wysokości 35.000 zł oznacza, że NiOL uznał zarzut braku zawinięcia B. w nieterminowym przekazaniu zamówienia w nieznacznej części (4 dni), a nie jak to zarzucał Wykonawca 14 dni.

(dowód: akta kontroli str. 212-213, 216)

NIK zauważa, że wykonawca umowy znał treść SIWZ i był świadomy określonego przez Zamawiającego terminu realizacji zadania. W umowie z dnia 6 maja 2014 r. wykonawca zobowiązał się m.in. do wykonania przedmiotu umowy zgodnie z jej warunkami, SIWZ oraz złożoną ofertą (§ 2 ust. 3 umowy). Ponadto wykonawca miał obowiązek własnym staraniem i na własny koszt dopełnić formalności prawnych związanych z zainstalowaniem stacji rowerowych, w szczególności poprzez uzyskanie wymaganych pozwoleń oraz dokonanie zgłoszenia wykonywanych robót (§ 3 ust. 2 umowy). Wyliczona kwota kary umownej uwzględniała opóźnienia dotyczące lokalizacji stacji – w protokołach odbioru i przekazania-przyjęcia do eksploatacji zadania wyszczególniono brak możliwości montażu dostarczonej stacji nr 14 (przy Filharmonii) i wyznaczono wykonawcy nowy termin (20 września 2014 r.) do jej instalacji.

(dowód: akta kontroli str. 181, 199-202, 203-204, 205-206)

6. Wykonawca zadania SRM nieterminowo dostarczał akcesoria i części do SRM, określone harmonogramem zawartym w ugodzie z dnia 16 października 2014 r.: w wyznaczonym terminie (do 30 listopada 2014 r.) nie dostarczono 5 szt. paneli logowania, 10 szt. przycisku do zamka i 5 szt. siodelka (powyższe przekazano 19 grudnia 2014 r.). Do dnia 16 stycznia 2015 r. wykonawca nie przekazał 30 szt. błotnika przedniego, ponadto w dokumentacji brak jest dowodów na dostarczenie dodatkowej funkcjonalności w postaci rejestracji kart RFID na terminalach - 1 szt. (termin do dnia 15 listopada 2014 r.) oraz aktualizacji oprogramowania w postaci integracji systemu płatności PayU - 1 szt. (termin do 15 listopada 2014 r.).

(dowód: akta kontroli str. 207-208, 210, 211)

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że po upływie terminu na dostarczenie przedmiotów, które Wykonawca zobowiązany był dostarczyć w ramach ugody podjęto szereg czynności m.in. kontakty telefoniczne i osobiste z przedstawicielem Wykonawcy w celu realizacji zapisów ugody. Wykazując staranność w zakresie egzekwowania zapisów ugody wskazał, że ww. elementy tj. błotniki stanowią wyłącznie zabezpieczenie stanów magazynowych jako części zamiennych do wykorzystania w sezonie 2015 lub kolejnych sezonach funkcjonowania wypożyczalni rowerów. Z tytułu niedostarczenia ww. elementów Zamawiający nie poniósł żadnej szkody. Odnosząc się do dostarczenia dodatkowych funkcjonalności w postaci rejestracji kart RFID na terminalach i integracji systemu płatności PayU – obie funkcjonalności zostały uruchomione w terminie, lecz nie sporządzono na tę okoliczność protokołu. Zamawiający publicznie ogłosił dostępność ww. funkcjonalności po ich implementacji. (dowód: akta kontroli str. 212-213, 217)

Prezes Zarządu Spółki zatwierdził wniosek nr NiOL/ZP/1/2014 (bez daty) „o uruchomienie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego” na dostawę SRM oraz wnioski nr NiOL/ZP/2/2014 (bez daty) na ww. 2 pojazdy, które zostały sporządzone na formularzach niewprowadzonych do stosowania w Spółce, w szczególności niezgodnych z drukami określonymi w procedurze nr P-IV-01 „Zakupy, ich kontrola i magazynowanie”, zatwierdzonej przez Prezesa Zarządu Spółki i obowiązującej od dnia 1 września 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 76, 77-84, 113, 114-115, 116-117, 173, 175-176)

W kwestii wniosku na dostawę SRM Prezes Zarządu wyjaśnił, że niezastosowanie formularza określonego w procedurze P-IV-01 „Zakupy, ich kontrola i magazynowanie” nie miało znaczenia dla prawidłowości postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Wniosek o uruchomienie postępowania jest dokumentem wewnętrznym w Spółce i stanowi jedynie potwierdzenie wszczęcia postępowania które i tak jest dokumentowane stosownymi drukami określonymi w Pzp. Samo niezastosowanie ww. formularza wynikało z popełnionej omyłki przygotowujących wszczęcie procedury zamówienia. (dowód: akta kontroli str. 212-213, 214)

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że wnioski o udzielenie zamówienia na dostawę samochodów objętych postępowaniem oraz inne wnioski o udzielenie zamówień objętych Pzp przechowywane są w odrębnej teczce i nie zostały dołączone do dokumentacji przetargowej. Pracownik prowadzący powyższą procedurę przebywa na zwolnieniu lekarskim. Wniosek D-24 (określony w procedurze nr P-IV-01) nie stanowi części dokumentacji przetargowej, a jest drukiem pomocniczym przy udzielaniu wszelkich zamówień w Spółce. Wartość podawana we wniosku nie jest szacunkową wartością zamówienia, o której mowa w Pzp.

(dowód: akta kontroli str. 147-148, 149-156)

Wyniki kontroli (zbadane zamówienia publiczne) wskazują m.in. na wykorzystywanie w Spółce formularzy⁴⁶, które nie zostały wprowadzone do stosowania w NiOL, co uzasadnia rozważenie uporządkowania obowiązujących procedur oraz wdrożenia do stosowania dokumentów wewnętrznych i zasad ich obiegu.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Spółki w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁷, wnosi o:

1. *Wzmożenie nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami o udzielanie zamówień publicznych, zapewniającego zachowanie obowiązujących reguł dotyczących m.in. szacowania wartości zamówienia, dokumentowania, stosowania zasad określonego trybu zamówienia oraz zawierania umów o treści zgodnej z postanowieniami SIWZ i złożonymi ofertami.*
2. *Egzekwowanie od wykonawców wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umów.*
3. *Egzekwowanie kar umownych od wykonawców w wysokości i w formach przewidzianych w podpisanych z nimi umowach.*
4. *Podejmowanie działań mających na celu doprowadzenie do terminowego spełnienia świadczeń przewidzianych w podpisanych umowach z wykonawcami.*

⁴⁶ Wnioski „o uruchomienie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego”.

⁴⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm., dalej ustawa o NIK.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia lutego 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler
Robert Lewandowski
Główny specjalista kontroli państwowej